

Besluit

Datum

20 april 2021

Zaaknummer

2020-004054

Onderwerp

Begroting 2021

Inlichtingen bij

Provincieloket

026 359 99 99

post@gelderland.nl

Blad

1 van 6

De raad van de gemeente Westervoort
Postbus 40
6930 AA WESTERVOORT

Geachte leden van de raad,

In onze brief van 15 december 2020 hebben wij u in kennis gesteld van ons besluit uw gemeente voor het jaar 2021 onder het preventief financieel toezicht te plaatsen. Dit betekent dat de begroting 2021 en alle wijzigingen daarop goedkeuring behoeven van ons college alvorens u tot het doen van de geraamde uitgaven over kunt gaan. In onze brief hebben wij u ook geïnformeerd welke uitgaven u mag doen totdat uw begroting door ons is goedgekeurd.

Goedkeuring begroting

Wij hebben besloten om de jaarschijf 2021 van uw Programmabegroting 2021-2024 in samenhang met de uit het financieel herstelplan voortvloeiende begrotingswijziging goed te keuren. De jaarschijven 2022, 2023 en 2024 nemen wij voor kennisgeving aan.

De meerjarenramingen, inclusief herstelplan maken naar ons oordeel op dit moment voldoende aannemelijk dat het structureel en reëel evenwicht vanaf 2022 wordt hersteld. De te realiseren aanvullende maatregelen uit het herstelplan zijn hiervoor een goede basis.

De kaders voor dit herstelplan hebben wij al met een afvaardiging van uw raad besproken op 4 december 2020 en bevestigd in onze brief van 15 december 2020.

Toelichting

Bij ons besluit hebben wij het volgende overwogen:

- De begroting 2021, inclusief herstelplan is weliswaar niet structureel in evenwicht, maar het is naar ons oordeel wel aannemelijk dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht. Bovendien is vanaf de jaarschijf 2022 een oplopend spaarbedrag voor het herstel van de algemene reserve (weerstandsvermogen) opgenomen.
- Uitvoering van de begroting 2021 leidt niet tot een verdere belasting van uw financiële positie dan al was voorzien. Immers in het herstelplan is uitgegaan van stabilisatie in 2021 en herstel van het structureel en reëel evenwicht in de jaarschijven 2022 t/m 2024.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

 provincie
Gelderland

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-004054

Blad
2 van 7

Herstelplan

De oplossing van de financiële problematiek zit in het door u op 23 maart 2021 vastgestelde herstelplan. Hierin is uitgewerkt hoe vanaf 2022 weer sprake is van structureel en reëel sluitende jaarschijven, waar binnen ruimte is gereserveerd voor herstel van de algemene reserve/het weerstandsvermogen.

In onze brief van 15 december 2020 hebben wij de kaders voor het herstelplan al aangegeven. Voor de volledigheid herhalen wij die nog een keer:

“Uw raad zal een financieel herstelplan vaststellen, waarin duidelijk wordt ingezet op de volledige realisatie van de bezuinigingsmaatregelen en ook de wijze waarop en de termijn waarin de algemene reserve planmatig wordt aangevuld.”

In dezelfde brief hebben wij aangegeven met uw college in contact te treden over de invulling van het herstelplan. Een gestructureerd ambtelijk overleg, namens uw en ons college, heeft dan ook periodiek hierover plaatsgevonden.

U heeft bij de vaststelling van het herstelplan voor de volgende uitgangspunten gekozen.

- Structureel en reëel financieel evenwicht te bereiken in het jaar 2022. Het bereiken van dit evenwicht in 2021 wordt, gezien het verwachte tekort en het feit dat het jaar 2021 al is gestart, als niet realistisch beschouwd.
- Algemene Reserve, na verwachte negatieve resultaten van 2020 en 2021, weer geleidelijk aan opbouwen naar in eerste instantie een positief saldo (verwachting in 2026).
- Versterking van de Algemene Reserve onder andere door de vrijval van een aantal bestemmingsreserves waaraan geen bepaald doel meer is gekoppeld.
- Algemene Reserve opbouwen naar een minimumniveau van ongeveer € 2 miljoen in 6-8 jaar. Daarna doorgroei na een robuust niveau van ongeveer € 4 miljoen.

Deze uitgangspunten sluiten aan bij de door ons geformuleerde kaders. Daarnaast hebben we tijdens het proces geadviseerd de begroting 2021-2024 robuuster te maken door buffers in te bouwen zoals het bedrag voor onvoorziene uitgaven te verhogen en een ruime positieve uitkomst per jaarschijf vanaf 2022 te presenteren. Hierbij hoort ook het rekening houden met mogelijke nadelen, zoals bijvoorbeeld de herverdeling van het Gemeentefonds.

Beoordeling herstelplan

In het herstelplan is per saldo oplopend tot € 0,7 miljoen aan aanvullende maatregelen getroffen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2021. Naast nieuwe maatregelen zijn de maatregelen die in de begroting 2021 in onze optiek als niet voldoende reëel zijn beoordeeld nu aangepast. Naast de beoordeling van de maatregelen die al bij de begroting 2021 heeft plaatsgevonden zijn die uit het herstelplan nu ook beoordeeld op concreetheid en hardheid. Voor de beoordeling is de toelichting uit het herstelplan de basis, maar zijn ze ook ambtelijk toegelicht en besproken. Het vastgestelde pakket aan maatregelen zoals opgenomen in de begroting 2021 en het herstelplan is in totaliteit voldoende reëel beoordeeld, waarmee herstel van het structureel en reëel begrotingsevenwicht in meerjarenperspectief is aangetoond. Dit betekent niet dat er geen risico's of kans op tegenvallers aanwezig is bij de uitvoering van de maatregelen. Vooral die in het sociaal domein, zoals de jeugdzorg en de WMO zijn risicovol. Voor bezuinigingen op onderhoud in de openbare ruimte mag dit niet leiden tot achterstallig onderhoud en moet aansluiting worden gezocht bij het betreffende beheerplannen.

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-004054

Blad
3 van 7

Wij gaan er echter vanuit dat u conform uw besluitvorming ook daadwerkelijk invulling zult geven aan het totale pakket (bezuinigings-)maatregelen om de door u gepresenteerde begrotings-uitkomsten te realiseren. Ingeval de bezuinigingen niet haalbaar blijken verwachten we dat u alternatieve dekkingsmiddelen aanwijst.

Hiervoor adviseren wij u de voortgang van realisatie van de opgenomen maatregelen nader toe te lichten in de tussentijdse rapportages en in een aparte paragraaf in de programmabegroting 2022 (en komende programmabegrotingen). Daarmee krijgt u in één oogopslag een duidelijk beeld van alle bezuinigingsmaatregelen. Ook ziet u direct welke maatregelen nog “open” staan in uw begroting en meerjarenraming. Dit geeft u, maar ook ons, beter inzicht in de ontwikkeling van uw financiële positie.

In het herstelplan is de planmatige aanvulling van de algemene reserve opgenomen tot het niveau van de totale risico's (€ 1,5 miljoen) zoals opgenomen in de begroting 2021. Allereerst zijn de bestemmingsreserves door u beoordeeld op nut en noodzaak. De vrijval van de niet meer noodzakelijke bestemmingsreserves € 0,8 miljoen wordt toegevoegd aan de algemene reserve. Verder wordt in 2022 en 2023 respectievelijk € 0,2 miljoen en € 0,4 miljoen gespaard ten laste van de exploitatie en in de periode 2024 tot en met 2027 jaarlijks € 0,5 miljoen. Deze “spaarbedragen” staan nu vast en zijn onlosmakelijk verbonden met het herstel van de financiële positie. Ingeval zich incidentele meevallers voordoen, worden deze gebruikt om het herstelplan te versnellen, dus niet om het spaarbedrag te verlagen. Overigens waarderen wij uw ambitie om de algemene reserve te laten doorgroeien tot € 4 miljoen. Graag zouden wij in de begroting 2022-2025 nader zien toegelicht op welke wijze u deze ambitie voornemens bent te realiseren.

Sterk Bestuur

In het overleg op 4 december 2020 en in de brief d.d. 15 december 2020 hebben wij u geadviseerd om bij het opstellen van het herstelplan zich verder op de toekomst te oriënteren en uzelf de vraag te stellen “Wat voor een gemeente Westervoort in de toekomst wil zijn?”.

Wij hebben u daarbij geattendeerd op de Subsidieregeling Vitaal Openbaar Bestuur op basis waarvan wij u eventuele facilitering kunnen bieden in een vervolgtraject om deze vraag te beantwoorden. Wij zijn verheugd ambtelijk te hebben vernomen dat u ons advies ter harte heeft genomen. Over de nadere invulling van het vervolgtraject en de faciliteringsmogelijkheden in het kader van de subsidieregeling Vitaal Openbaar Bestuur zijn wij inmiddels met u in gesprek.

Overige aandachtspunten

Voor het nemen van besluiten over de toezichtvorm en het goedkeuringsbesluit hebben wij uw begroting nader geanalyseerd. Deze analyse heeft een aantal algemene aandachtspunten opgeleverd, te weten:

- Covid-19
- Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg
- Ruimte onder BCF-plafond
- Bezuiniging op onderhoud kapitaalgoederen

Datum

20 april 2021

Zaaknummer

2020-004054

Blad

4 van 7

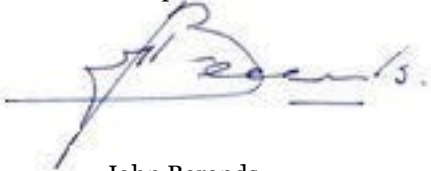
In de bijlage geven wij een toelichting op deze twee punten. Verder hebben wij hier het overzicht opgenomen met de risicobeoordeling van uw financiële positie op basis van de financiële kengetallen.

Meer informatie?

Heeft u vragen over de inhoud van deze brief of over ons financieel toezicht? Graag geven wij op uw uitnodiging een nadere toelichting of presentatie.

Neem hiervoor contact op met uw adviseur gemeentefinanciën via het provincieloket, telefoonnummer 026 359 99 99.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Gelderland

John Berends
Commissaris van de Koning

Henrice Wittenhorst
plv. secretaris

Voor deze beoordeling geldt:

- Gemeentewet, artikel 203

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na dagtekening van dit besluit bezwaar maken. Richt uw bezwaarschrift aan: Gedeputeerde Staten, secretariaat Commissie rechtsbescherming, Postbus 9090, 6800 GX Arnhem. Graag 'bezwaarschrift' vermelden op de envelop en op de brief.

U kunt uw bezwaarschrift ook elektronisch indienen op het portaal Rechtsbescherming. Hiervoor gebruikt u DigiD, eHerkenning of eIDAS.

Meer informatie vindt u op www.gelderland.nl/bezwaren en bij het Provincieloket 026 359 99 99.

Als u een bezwaarschrift indient, kunt u bij de rechter een verzoek indienen voor een voorlopige voorziening. Zie www.rechtspraak.nl.

Datum

20 april 2021

Zaaknummer

2020-004054

Blad

5 van 7

Afschrift:

Het college van B&W van de gemeente Westervoort, Postbus 40, 6930 AA WESTERVOORT

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-004054

Blad
6 van 7

Bijlage

1 Aandachtspunten

Covid-19

De Covid-19 pandemie heeft in 2020 tot grote maatschappelijke gevolgen geleid en zal ook in 2021 nog impact hebben, ook op uw gemeente. Wij hebben veel waardering voor de wijze waarop uw gemeente en de andere Gelderse gemeenten de uitdagingen waar onze samenleving en wij als overheid samen voor staan het hoofd biedt.

Wij begrijpen dat het lastig is om een adequate inschatting te maken van de financiële consequenties van de lange(re) termijneffecten van de Covid-19 pandemie en deze op te nemen in de begroting en meerjarenraming. U heeft bij het opstellen van de begroting 2021 nauwelijks rekening heeft gehouden met de financiële gevolgen van de coronacrisis. Wij raden u aan om dat bij de kadernota 2022 en de begrotingsopstelling voor komend jaar, wanneer de werkelijke lasten en baten over 2020 bekend zijn en er meer duidelijkheid is over wat de diverse steunpakketten van het rijk voor u betekenen, wel te doen.

Richtlijn ramen extra middelen jeugdzorg

De minister van Volksgezondheid, welzijn en sport (VWS) heeft voor de periode 2019 t/m 2022, via het gemeentefonds, eenmalig een bedrag beschikbaar gesteld voor de jeugdzorg. Voor de periode na 2022 zijn geen toezeggingen op verlenging van de bijdrage gedaan. In overleg met de ministeries van VWS, Binnenlandse Zaken en Financiën en de VNG is een richtlijn opgesteld die gemeenten, bij wijze van uitzondering, toestaat ook voor 2023 en 2024 rekening te houden met een inkomst gelijk aan die voor 2021 en 2022.

Wij hebben vorig jaar nadrukkelijk aangegeven dat dit een richtlijn betreft en zeker geen advies is om er gebruik van te maken. Bovendien hebben wij dringend geadviseerd dat, als u ervoor kiest om van de richtlijn gebruik te maken, u eenzelfde bedrag binnen uw weerstandsvermogen hiervoor zou moeten reserveren.

Met het verwerken van de uitkomsten van de meicirculaire 2020 in uw meerjarenraming heeft u dit jaar met het opnemen van een structurele stelpost van € 360.000 er impliciet voor gekozen gebruik te gaan maken van deze richtlijn. Mocht de Rijksoverheid deze tijdelijke verhoging van het Gemeentefonds niet verlengen, dan verlaagt dit de geraamde uitkomsten voor 2023 en 2024.

Ruimte onder BCF-plafond

Sinds de introductie van het BCF hebben de Nederlandse gemeenten geen gebruik gemaakt van de volledige omvang van het BCF en is het overschot teruggestort in het Gemeentefonds. Het ging hierbij om substantiële bedragen en daarom was het prudent om deze te ramen in uw begroting. Er is echter een duidelijke tendens zichtbaar waarbij het overschot van het BCF steeds verder afneemt en mogelijk in 2020 omslaat in een tekort. Daarom hebben wij in onze brief van 25 april 2019 geadviseerd om geen rekening meer te houden met een teruggave van het BCF-fonds. Door toch een (structurele) teruggave van het BCF-fonds te begroten heeft u een onzekere inkomst in uw begroting zitten wat kan leiden tot een tegenvaller bij de jaarrekening.

Datum
20 april 2021

Zaaknummer
2020-004054

Blad
7 van 7

Bezuiniging op onderhoud kapitaalgoederen

Er zijn bezuinigingen op onderhoud van kapitaalgoederen (o.a. wegen en groen) opgenomen in uw herstelplan. Voor de beoordeling van de realiteit van ramingen voor de onderhoudsuitgaven op kapitaalgoederen is het van belang te kunnen beschikken over een actueel beheer- en onderhoudsplan. U dient daarom de voorgenomen bezuinigingen inhoudelijk en financieel te verwerken in een actueel beheerplan. Deze aansluiting vormt een garantie voor de realiteit van de begroting. Het bepalen van het onderhoudsniveau behoort tot uw autonome bevoegdheden. Het vast te stellen niveau mag echter niet leiden tot achterstallig onderhoud en daarmee tot kapitaalvernietiging. Sprake is dus van een ondergrens. Het is nadrukkelijk uw verantwoordelijkheid te zorgen voor actuele beheerplannen en om achterstallig onderhoud te voorkomen.

2 Risicobeoordeling van uw financiële positie

Wij hebben een risicobeoordeling gemaakt van de financiële positie van uw gemeente op basis van vijf financiële kengetallen. Deze sluiten aan bij de zogeheten 'signaleringswaarden' die afkomstig zijn uit onder meer de stresstest voor 100.000+ gemeenten.

In onderstaande tabel ziet u de kengetallen voor uw gemeente. De waarden zijn ingedeeld in de categorieën A, B en C. Categorie A is het minst risicovol en categorie C het meest risicovol. De corresponderende categorieën van uw gemeente zijn gekleurd weergegeven.

Kengetal		Gelders gemiddelde	Waarde Westervoort	Categorie A	Categorie B	Categorie C
1	Netto schuldquote	67%	68%	<90%	90-135%	>135%
2	Netto schuldquote gecorr.	59%	63%	<90%	90-135%	>135%
3	Solvabiliteitsratio	30%	3%	>50%	20-50%	<20%
4	Grondexploitatie	9%	0%	<20%	20-35%	>35%
5a	Structurele exploitatieruimte Begr	0,20%	-1%	Begr en MJR > 0%	Begr of MJR > 0%	Begr en MJR < 0%
5b	Structurele exploitatieruimte MJR	0,11%	-0,72%			
6	Belastingcapaciteit	104%	107%	<95%	95-105%	>105%
7	Weerstandsvermogen	1,73	-0,40	> 1,0	0,8 - 1,0	< 0,8